

ครั้งที่ 50 (1/2565)

ข้อ 3 บริษัทที่มีสำนักงานใหญ่และสาขาหลายแห่ง ปกติการสั่งซื้อทุกประเภทจะทำการสั่งซื้อที่สำนักงานใหญ่ และ จ่ายเงินที่สำนักงานใหญ่ เมื่อสินค้ามาแล้วทางสำนักงานใหญ่จะส่งไปยังสาขา ต่อมาบริษัทฯ ต้องการจะนำระบบจัดซื้อด้วยระบบคอมพิวเตอร์มาใช้แทนระบบมือ โดยให้สามารถสั่งซื้อได้ทั้งสำนักงานใหญ่และสาขา ผู้จำหน่ายสามารถนำสินค้ามาส่งที่หน่วยงานที่สั่งซื้อ โดยตรง แต่การจ่ายชำระเงินก็ยังคงจ่ายที่สำนักงานใหญ่

คำสั่ง :

3.1 การควบคุมการพัฒนาระบบงานซื้อ งานจากระบบมือเป็นระบบคอม ให้ออกมา 5 ขั้นตอน (10 คะแนน)

3.2 ให้บอกวิธีการควบคุมจากระบบด้วยมือ เป็นระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ตามตาราง (10 คะแนน)

วิธีการควบคุมด้วยระบบมือ	วิธีการควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์
1) ควบคุมการอนุมัติคำสั่งซื้อ	
2) ควบคุมการสั่งซื้อจากส่วนกลาง	
3) ควบคุมการรับสินค้า	
4) ควบคุมราคาสินค้าจากส่วนกลาง	
5) การควบคุมการจ่ายชำระเงิน 5.1) สอบทานราคาสินค้าจากทะเบียนราคาส่วนกลางก่อนจ่ายเงิน 5.2) สอบทานการรับสินค้า ในใบรับสินค้ากับใบกำกับภาษีที่แผนกจัดซื้อส่งมา	

แนวคำตอบ ครั้งที่ 50 (1/2565)

3.1 การควบคุมการพัฒนากระบวนการงาน งานจากระบบมือเป็นระบบคอมพิวเตอร์ มี 5 ขั้นตอนดังนี้

1) **ขั้นตอนการรวบรวมรายละเอียด (Analysis)** ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในการรวบรวมความต้องการของระบบงานสารสนเทศใหม่ (System Requirements) ซึ่งการควบคุมที่สำคัญคือ **การจัดให้มีกลไกในการรวบรวมความต้องการ** ของระบบที่ชัดเจน และต้องครอบคลุมความต้องการทั้งทางธุรกิจ และความต้องการด้านการควบคุม โดยควรที่จะจัดให้มีการสอบถามความต้องการดังกล่าวเพื่อให้มั่นใจว่าความต้องการนั้น ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระบบงานใหม่ และลงนามยืนยัน

2) **ขั้นตอนการออกแบบระบบงาน (Design)** ในขั้นตอนนี้เป็นการนำความต้องการของระบบงานสารสนเทศใหม่มาออกแบบเป็นระบบสารสนเทศ ซึ่งการควบคุมที่จำเป็นต้องมีก็คือการสอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าความต้องการที่รวบรวมไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ได้รับการ **ออกแบบอย่างถูกต้องและครอบคลุมทั้งความต้องการทางธุรกิจ และความต้องการด้านการควบคุม**

3) **ขั้นตอนการจัดทำระบบงาน (Construction)** เป็นขั้นตอนการดำเนินการสร้างระบบงานสารสนเทศ ซึ่งในขั้นตอนนี้การควบคุมที่สำคัญคือ ต้องมีการสอบถามระบบสารสนเทศที่จัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่า ความต้องการที่กำหนดโดยผู้ใช้งานนั้น **นำมาออกแบบและสร้างอย่างครบถ้วนและถูกต้อง** ซึ่งการสร้างระบบงานสารสนเทศอาจเป็นการสร้างขึ้นมาใหม่ทั้งหมด หรือเป็นการนำซอฟต์แวร์สำเร็จรูปมาดัดแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับแบบที่ออกไว้ก็ได้

4) **ขั้นตอนการทดสอบระบบงาน (Testing)** ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ ประกอบด้วย **การทดสอบ** โดยผู้สร้างระบบงานสารสนเทศ(**Unit test และ Integrate test**) เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานสารสนเทศทำงานอย่างถูกต้อง และการทดสอบโดยผู้ใช้งาน(**UAT**) เพื่อตรวจรับและรับรองว่าระบบงานทำงานได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน

5) **ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมเพื่อนำมาใช้งาน (Implementation)** เป็นขั้นตอนการนำระบบงานสารสนเทศมาใช้งาน โดยมีการควบคุมที่สำคัญคือ **ต้องมีการอนุมัติการโอนย้ายระบบงาน** สารสนเทศไปใช้งานหลังจากผลการทดสอบเป็นที่พอใจของเจ้าของระบบสารสนเทศแล้ว การโอนย้ายระบบสารสนเทศก็ควรทำภายใต้การควบคุมที่เข้มงวดเพื่อให้มั่นใจว่าโปรแกรมที่นำมาใช้งานเป็นโปรแกรมเดียวกันกับโปรแกรมที่ได้รับการทดสอบ และ **ต้องมีการจัดทำเอกสารประกอบระบบงานอย่างครบถ้วน** สมบูรณ์ก่อนนำระบบมาใช้งานจริง และจัดให้มีการสอบถามเพื่อทำให้มั่นใจว่าความต้องการทั้งทางด้านธุรกิจและด้านการควบคุม นั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมของระบบ เช่น การโอนถ่ายข้อมูลจากระบบงานสารสนเทศเดิม หรือการเตรียมข้อมูลตั้งต้น รวมทั้งการฝึกอบรมผู้ใช้งาน

3.2 ให้ออกวิธีการควบคุมจากระบบมือเป็นระบบคอมพิวเตอร์

วิธีการควบคุมด้วยระบบมือ	วิธีการควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์
1) ควบคุมการอนุมัติคำสั่งซื้อ	1) การควบคุมคำสั่งซื้อ โดยการกำหนดสิทธิ (Authorization) การอนุมัติคำสั่งซื้อให้กับผู้ที่รับมอบหมาย เป็นการเฉพาะเจาะจงตามความจำโดยใช้ Password อนุมัติคำสั่งซื้อในระบบคอมพิวเตอร์
2) ควบคุมการสั่งซื้อจากส่วนกลาง	2.1) ควบคุมคำสั่งซื้อ โดยการกำหนด Password ให้กับผู้ที่รับมอบหมายทั้งที่สำนักงานใหญ่ และสาขา สามารถสั่งซื้อได้โดยตรง 2.2) กำหนดวงเงินและควบคุมไม่ให้เกินกว่าที่กิจการกำหนดโดยใช้ Limit check หากเกินให้ออกรายงาน Over limit เพื่อตรวจสอบความถูกต้องกับเอกสารหลักฐาน
3) ควบคุมการรับสินค้า	3) ใช้ Relationship Check ตรวจสอบความสัมพันธ์ของจำนวนสินค้าที่ได้รับ กับสินค้าที่สั่งซื้อจากระบบคำสั่งซื้อ หากไม่ตรงกัน จะคิดเครื่องหมาย (Flagged) ไว้ในรายการนั้น
4) ควบคุมราคาสินค้าจากส่วนกลาง	4.1) ใช้ Echo Check โดยเมื่อบันทึกรหัสสินค้าในรายการซื้อสินค้า ระบบเครื่องที่ส่วนกลางจะส่งข้อมูลราคาสินค้ารายนั้นมาขึ้นที่หน้าจอ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 4.2) ใช้ Rang check ควบคุมไม่ให้ราคาสินค้าที่สั่งซื้อเกินราคาที่เกิดการกำหนด
5) การควบคุมการจ่ายชำระเงิน 5.1) สอบทานราคาสินค้าจากทะเบียนราคาส่วนกลางก่อนจ่ายเงิน 5.2) สอบทานการรับสินค้า ในใบรับสินค้ากับใบกำกับภาษีที่แผนกจัดซื้อส่งมา	5.1) ให้ระบบเรียกราคาสินค้าจากไฟล์ทะเบียนราคา (Master Price) ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากข้อ4) และจำนวนสินค้าที่สั่งซื้อมาคูณกัน แล้วนำผลลัพธ์จำนวนเงินและชื่อ Supplier จากระบบไปโพสต์ในเช็คจ่ายเงิน 5.2) เรียกรายงานรายการรับสินค้าจากระบบ มาตรวจสอบกับ เอกสารรายการรับสินค้า และใบกำกับภาษีที่แผนกจัดซื้อส่งมา โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

หมายเหตุ : แนวการควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์มีหลายวิธี เราจะใช้วิธีการควบคุมโดยระบบคอมพิวเตอร์ของที่ทำงานเราก็ได้